

SPORAZUM

IZMEĐU

VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

I

VLADE HAŠEMITSKOG KRALJEVSTVA

JORDAN

O ZRAČNOM PROMETU

10-7

B

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Hašemitskog Kraljevstva Jordan
(nadalje u tekstu "ugovorne strane").

Budući da su potpisnice Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu,
otvorenoj za potpisivanje u Čikagu, 7. decembra 1944. godine; i

U želji da, kao dodatak Konvenciji, zaključe sporazum u svrhu uspostavljanja
zračnog prometa između i van njihovih pojedinačnih teritorija,

Dogovorile su se kako slijedi:

Član 1.

Definicije

U svrhu ovog Sporazuma, osim ako kontekst ne zatraži drugačije:

- a) termin «**Konvencija**» označava Konvenciju o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, otvorenu za potpisivanje u Čikagu, 7. decembra 1944. godine i uključuje svaki Aneks ili njegove amandmane usvojene u skladu sa Članom 90 Konvencije i svaki amandman Konvencije prema Članu 94, u onoj mjeri u kojoj su navedene dokumente ratificirale obje ugovorne strane;
- b) termin «**tijela nadležna za zračni promet**» označava, u slučaju Bosne i Hercegovine, Ministarstvo komunikacija i prometa – Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (nadalje u tekstu BH DCA); i bilo koja osoba ili tijelo ovlašteno da vrši funkcije koje trenutno vrši navedena organizacija ili slične funkcije, a u slučaju Vlade Hašemitskog Kraljevstva Jordan, Ministarstvo prometa/ Institucija za civilno zrakoplovstvo, i bilo koja osoba ili tijelo ovlašteno da vrši funkcije koje trenutno vrši navedena organizacija ili slične funkcije.
- c) termin «**Sporazum**», označava ovaj Sporazum, priloženi Aneks na njega i sve amandmane na Sporazum ili Aneксе.
- d) termin «**odabrani zrakoplovni prijevoznik**» označava zrakoplovnog prijevoznika koji je odabran i ovlašten u skladu sa Članom 4 ovog Sporazuma;
- e) termin «**teritorija**» koji se odnosi na državu, ima značenje koje mu je dato Članom 2 Konvencije;
- f) termini «**zrakoplovni prijevoznik**», «**međunarodni zračni promet**», i «**zaustavljanje u svrhe koje nisu prometne prirode**», imaju pojedinačna značenja koja su im pripisana u Članu 96 Konvencije;
- g) termin «**određene linije**» označava linije koje su određene ili će biti određene u Aneksu ovog Sporazuma;
- h) termin «**dogovoreni promet**» označava međunarodni redovni zračni promet koji se može obavljati na određenim linijama, u skladu sa odredbama ovog Sporazuma;
- i) termin «**tarifa**» označava cijene koje je potrebno platiti za prijevoz putnika, prtljaga i tereta i uvjete pod kojima se ove cijene primjenjuju, uključujući cijene i uvjete za agencijske i druge pomoćne usluge, ali isključujući naknadu i uvjete za prijevoz pošte;
- j) termin «**kapacitet**»:
 - i. ako se odnosi na letjelicu, označava korisnu nosivost letjelice dostupne na liniji ili dionici linije;

- ii. ako se odnosi na dogovoreni promet, označava kapacitet letjelice koja se koristi u takve svrhe, umnožena za frekvenciju operacija koje izvodi letjelica u datom periodu vremena na liniji ili dionici linije;
- k) termin „**naplate od korisnika**“ označava uplate koje vrše zrakoplovni prijevoznici kompetentnim tijelima ili one koje su nadležna tijela odobrila za osiguranje imovine zračne luke ili objekata, ili objekata za zračnu plovidbu, ili u vezi sa uslugama i objektima, za letjelice, njihovu posadu, putnike i teret.

Član 2.

Primjenjivost Čikaške konvencije

U primjeni ovog Sporazuma, ugovorne strane djelovat će u skladu sa odredbama Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, u onoj mjeri u kojoj su ove odredbe primjenjive na međunarodni zračni promet.

Član 3.

Dodjela prava

1. Svaka ugovorna strana daje drugoj ugovornoj strani prava tačno navedena u Sporazumu, u svrhu uspostavljanja međunarodnog zračnog prometa na linijama navedenim u skladu sa Aneksima na ovaj Sporazum.
2. Odabrani zrakoplovni prijevoznici svake ugovorne strane će, prilikom obavljanja dogovorenog prometa na određenoj liniji, uživati će sljedeća prava:
 - a) pravo da nadlijeće teritoriju druge ugovorne strane bez slijetanja;
 - b) pravo da se zaustavlja na navedenoj teritoriji u svrhe koje nisu prometne prirode;
 - c) pravo da se zaustavlja na navedenoj teritoriji na tačkama tačno određenim u Rasporedu linija u Aneksu na ovaj Sporazum, u svrhu ulaska ili izlaska putnika, ili utovara i istovara tereta i pošte, odvojeno ili u kombinaciji, u skladu sa odredbama Aneksa na ovaj Sporazum.
3. Zrakoplovni prijevoznici svake od ugovornih strana, osim onih koji su odabrani prema Članu 4. ovog Sporazuma, uživati će prava navedena u paragrafu 2(a) i (b) ovog Člana.
4. Ništa navedeno u paragrafu (2) ovog Člana neće prenositi pravo na određenog zrakoplovnog prijevoznika bilo koje ugovorne strane, da primi na letjelicu na tački na teritoriji druge ugovorne strane, putnike i teret, uključujući poštu, koji se prijevoze za naknadu i upućeni su ka drugoj tački na teritoriji druge ugovorne strane.

5. Ako zbog oružanog sukoba, prirodnih nepogoda ili političkih previranja, odabrani zrakoplovni prijevoznik jedne ugovorne strane nije u mogućnosti da obavlja promet na svojim uobičajenim linijama, druga ugovorna strana učinit će sve što može da olakša nastavak obavljanja takvog prometa putem odgovarajućeg privremenog preuređenja linija.

Član 4.

Odabir zrakoplovnog prijevoznika i dodjela dozvola za rad

1. Svaka ugovorna strana imaće pravo da odredi, i o tome napismeno obavijesti drugu ugovornu stranu, jednog ili više zrakoplovnih prijevoznika u svrhu izvršenja dogovorenog prometa na tačno određenim linijama, kao i da izmijeni ili povuče ova imenovanja.
2. Pri prijemu ovog imenovanja, druga ugovorna strana će bez odlaganja dati odabranom zrakoplovnom prijevozniku ili prijevoznicima odgovarajuće dozvole za rad.
3. Organi jedne ugovorne strane nadležni za zračni promet mogu od zrakoplovnih prijevoznika druge ugovorne strane tražiti da dokaže da je kvalificiran da ispuni uvjete predviđene zakonima i propisima koji se primjenjuju pri realiziranju međunarodnog zračnog prometa, u skladu sa odredbama Konvencije.
4. Svaka ugovorna strana može odbiti da izda dozvole za rad iz paragrafa (2) ovog Člana, ili da nametne uvjete čije se ispunjenje može smatrati neophodnim da bi odabrani zrakoplovni prijevoznik mogao uživati prava navedena u paragrafu (2) Člana 3. ovog Sporazuma, uvijek kada je ugovorna strana nezadovoljna time:
 - a) što su većinsko vlasništvo i efikasan nadzor zrakoplovnih prijevoznika dodijeljeni ugovornoj strani koja bira zrakoplovnog prijevoznika ili njenim državljanima; i
 - b) time što zrakoplovni prijevoznik posjeduje trenutno važeću dozvolu zrakoplovnih operatora koju izdaju mjerodavna tijela druge ugovorne strane.
5. Kada je zrakoplovni prijevoznik izabran i ovlašten za rad u skladu sa odredbama ovog Člana, može početi sa obavljanjem dogovorenog prometa, pod uvjetom da se zrakoplovni prijevoznik pridržava primjenjivih odredaba ovog Sporazuma.

Član 5.

Poništenje ili suspendiranje dozvola za rad

1. Tijela svake ugovorne strane mjerodavna za zračni promet mogu poništiti dozvolu za rad ili suspendirati uživanje prava navedenih u Članu 2. ovog Sporazuma zrakoplovnom prijevozniku kojeg je odabrala druga ugovorna strana, ili nametnuti uvjete čije se ispunjenje može smatrati neophodnim da bi odabrani zrakoplovni prijevoznik mogao uživati prava:
 - a) uvijek kada je ugovorna strana nezadovoljna time:
 - i. što su većinsko vlasništvo i efikasan nadzor zrakoplovnih prijevoznika dodijeljeni ugovornoj strani koja bira zrakoplovnog prijevoznika ili njenim državljanima; i
 - ii. time što zrakoplovni prijevoznik posjeduje trenutno važeću dozvolu zrakoplovnog operatora koju izdaju mjerodavna tijela druge ugovorne strane.
 - b) u slučaju nemogućnosti tog zrakoplovnog prijevoznika da se pridržava zakona i propisa ugovorne strane koja daje ova prava; ili
 - c) ako zrakoplovni prijevoznik na neki drugi način ne obavlja dogovoreni promet u skladu sa uvjetima propisanim ovim Sporazumom; ili
 - d) u slučaju nemogućnosti druge ugovorne strane da se pridržava ili primjenjuje standarde sigurnosti i bezbjednosti, u skladu sa Članom 15. i 16. ovog Sporazuma.
2. Osim ako je neophodno neposredno poništenje, suspendiranje ili nametanje uvjeta navedenih u paragrafu (1) ovog Člana da bi se izbjegla dalja kršenja zakona i propisa, takvo pravo će se iskoristiti samo nakon konzultacija sa mjerodavnim tijelima druge ugovorne strane.

Član 6.

Primjena zakona i propisa

1. Pri ulasku, boravku ili izlasku sa teritorije jedne ugovorne strane, zrakoplovni prijevoznici druge ugovorne strane poštovat će njene zakone i propise koji se odnose na ulazak, boravak ili napuštanje njene teritorije od strane letjelice angažirani u međunarodnom zračnom prometu ili na rad i navigaciju te letjelice.
2. Odabrani zrakoplovni prijevoznici jedne ugovorne strane i njihova letjelica angažirana u međunarodnom zračnom prijevozu, kao i posada, putnici, prtljag, teret i pošta, poštovat će zakone i propise druge ugovorne strane koji

se odnose na prijem na teritoriju, tranzit preko teritorije ili odlazak sa iste, kao i zakone i propise koji se odnose na ulazak, kliring, tranzit, imigraciju, pasoše, carinu, valutu, sanitarne mjere i mjere karantina.

3. Nijedna od ugovornih strana ne može davati nikakvu prednost svom ili bilo kom drugom zrakoplovnom prijevozniku u odnosu na odabranog zrakoplovnog prijevoznika druge ugovorne strane, angažiranog u sličnom međunarodnom zračnom prometu, u primjeni propisa navedenih u paragrafima (1) i (2) ovog Člana, ili u korištenju zračnih luka, zračnih puteva, službi zračnog prometa i pratećih objekata pod njenim nadzorom.
4. Svaka ugovorna strana, na zahtjev druge ugovorne strane, dostavit će kopije relevantnih zakona i propisa koji su u skladu sa ovim Članom.

Član 7.

Pravedna i jednaka mogućnost

1. Postojeće pravedna i jednaka mogućnost za odabrane zrakoplovne prijevoznike obje ugovorne strane da obavljaju dogovoreni zračni promet na linijama određenim ovim Sporazumom.
2. Dogovoreni zračni promet, koji će obavljati odabrani zrakoplovni prijevoznici ugovornih strana, imat će svoj primarni cilj, a to je osigurati, držeći se faktora razumnog tereta, kapacitet adekvatan za prijevoz putnika, tereta i pošte između teritorija ugovornih strana.
3. Osiguranje prijevoza putnika, tereta i pošte koji se ukrcavaju i iskrcavaju na tačkama na određenim linijama, na teritorijama država koje nisu učestvovala u odabiru zrakoplovnih prijevoznika, obavit će se u skladu sa općim principima da će kapacitet biti u vezi sa:
 - a) zahtjevima za prometom ka teritoriji i iz pravca teritorije ugovorne strane koja je odabrala zrakoplovno prevoznika,
 - b) zahtjevima za prijevozom u oblasti kroz koju prolazi dogovorena linija, nakon što se uzme u obzir zračni promet koji obavljaju prijevoznici država koje se nalaze u toj oblasti, i
 - c) zahtjevima za direktnim letovima zrakoplovnih prijevoznika.
4. U obavljanju dogovorenog zračnog prometa, odabrani zrakoplovni prijevoznik svake ugovorne strane uzet će u obzir interese odabranog zrakoplovnog prijevoznika druge ugovorne strane kako ne bi ozbiljno ugrozio drugog prijevoznika, i kako ga ne bi isključio sa dogovorenih linija.
5. Nijedna ugovorna strana neće moći jednostrano ograničiti rad odabranim zrakoplovnim prijevoznicima druge ugovorne strane, osim u skladu sa uvjetima ovog Sporazuma ili u skladu sa jedinstvenim uvjetima koji su razmotreni Konvencijom.

6. Nijedna ugovorna strana neće dozvoliti svom odabranom zrakoplovnom prijevozniku ili prijevoznicima, bilo u vezi sa nekim drugim zrakoplovnim prijevoznikom ili prijevoznicima ili odvojeno, da ugroze tržište na način koji ima ili se pretpostavlja da ima efekat koji će dovesti do ozbiljnog slabljenja odabranog zrakoplovnog prijevoznika ili isključenje odabranog zrakoplovnog prijevoznika sa linije.
7. Tijela mjerodavna za zračni promet tražit će dostavu rasporeda letova radi odobrenja, najmanje trideset (30) dana, ili kraće ako to nalažu mjerodavna tijela, prije uvođenja dogovorenog prometa. Odobrenje neće biti povučeno, pod uvjetom da je raspored u skladu sa Aneksom na Sporazum.

Član 8.

Carinske obaveze, porezi i naplate

1. Letjelice koje u međunarodnom zračnom prometu koriste odabrani zrakoplovni prijevoznici ili bilo koja ugovorna strana, bit će izuzeti od plaćanja carinskih obaveza, inspekcijskih taksi i naplata, ako:
 - a) Odabrani zrakoplovni prijevoznik jedne ugovorne strane unese sljedeće artikle na teritoriju druge ugovorne strane:
 - i) oprema za popravljivanje, servisiranje i sastavni dijelovi;
 - ii) oprema koju koriste putnici i sastavni dijelovi;
 - iii) oprema za utovar tereta i sastavni dijelovi;
 - iv) sigurnosna oprema uključujući sastavne dijelove za uvezivanje u sigurnosnu opremu;
 - v) materijali za instrukcije i pomoć pri obuci;
 - vi) dokumenti o zrakoplovnom prijevozniku i operatoru;
 - vii) štampane karte, tovarni listovi, sav štampani materijal koji nosi utisnutu oznaku kompanije i uobičajeni reklamni materijal koji odabrani zrakoplovni prijevoznik distribuira, bez naplate; i
 - b) sljedeći artikli koje odabrani zrakoplovni prijevoznik jedne ugovorne strane unosi na teritoriju druge ugovorne strane ili su dostavljeni odabranom zrakoplovnom prijevozniku jedne ugovorne strane na teritoriji druge ugovorne strane:
 - i) zrakoplovne zalihe (uključujući, ali ne ograničavajući na artikle kao što su hrana, pića i duhan) bilo da su uneseni ili preuzeti u letjelicu na teritoriji druge ugovorne strane;
 - ii) gorivo, maziva (uključujući hidraulične fluide) i potrošne tehničke zalihe;

- iii) rezervni dijelovi uključujući motore; i
- c) kompjuterska oprema i sastavni dijelovi koje odabrani zrakoplovni prijevoznik jedne ugovorne strane unosi na teritoriju druge ugovorne strane, kako bi pomogao u rješavanju jednog ili više dole navedenih problema:

- i) popravak, održavanje i servisiranje letjelice;
- ii) usmjeravanje putnika u zračnu luku ili u letjelici;
- iii) utovarivanje tereta na letjelicu ili istovarivanje tereta sa letjelice;
- iv) vršenje sigurnosnih provjera putnika ili tereta;

pod uvjetom da se svi artikli navedeni u svakom od pojedinačnih slučajeva koriste u letjelici ili su unutar ograničenja u međunarodnim zračnim lukama u vezi sa uspostavljanjem ili održavanjem međunarodnog zračnog prometa od strane odabranog zrakoplovnog prijevoznika.

2. Izuzeće od plaćanja carinskih obaveza, inspeksijskih taksi i bilo kojeg drugog poreza i naplate, neće se primjenjivati na naplate zasnovane na troškove prijevoza koje odabrani zrakoplovni prijevoznik(ci) jedne ugovorne strane vrše na teritoriji druge ugovorne strane.
3. Oprema i zalihe navedene u paragrafu (1) ovog Člana mogu se istovariti na teritoriji druge ugovorne strane samo uz odobrenje carinskih organa. Može se tražiti da oprema i zalihe obuhvaćene ovim paragrafom budu pod nadzorom ili kontrolom carinskih organa do trenutka njihovog ponovnog izvoza ili drugačije raspodjele u skladu sa relevantnim carinskim propisima.
4. Izuzeća omogućena ovim Članom će također biti moguća u situacijama kada odabrani zrakoplovni prijevoznik(ci) jedne ugovorne strane uđu u aranžmane sa drugim zrakoplovnim prijevoznikom ili prijevoznicima za zajam ili transfer na teritoriji druge ugovorne strane, artikala navedenih u paragrafu (1) ovog Člana, pod uvjetom da taj drugi zrakoplovni prijevoznik ili prijevoznici podjednako uživaju slične olakšice od strane druge ugovorne strane.
5. Putnici, prtljag i teret u direktnom tranzitu preko teritorije bilo koje ugovorne strane i koji ne napuštaju zonu zračne luke rezerviranu u ove svrhe, osim u vezi sa mjerama koje se tiču sigurnost u zrakoplovstvu, podlijegeat će samo pojednostavljenom nadzoru. Prtljag i teret u direktnom tranzitu bit će izuzeti od carinskih obaveza, poreza, naknada i naplata.

Član 9.

Naplate od korisnika

1. Nijedna ugovorna strana neće nametnuti ili dozvoliti da se odabranom zrakoplovnim prijevoznikom ili prijevoznicima druge ugovorne strane nametnu

naplate od korisnika veće od onih koje nameću svojim vlastitim zrakoplovnim prijevoznicima koji vrše sličan međunarodni zračni promet.

2. Svaka ugovorna strana ohrabrivat će konzultacije u vezi sa naplatama od korisnika između njihovih kompetentnih organa koji vrše naplatu ili tijela i zrakoplovnih prijevoznika koji koriste usluge ili objekte organa ili tijela za naplatu, kada god je to ostvarivo putem predstavnika ovih zrakoplovnih prijevoznika. Obavijest data u razumnom vremenskom roku za izmjene u naporima od korisnika trebalo bi dostaviti tim korisnicima kako bi mogli izraziti svoje mišljenje prije nego što se izmjene naprave. Svaka ugovorna strana će i dalje ohrabrivati svoje kompetentne organe ili tijela koja vrše naplatu i korisnike radi razmjene odgovarajućih informacija koje se onose na naplate od korisnika.

Član 10.

Priznavanje certifikata i dozvola

1. Certifikati o zračnoj plovidbenosti, certifikati o kompetenciji i dozvole izdate ili ponovo date kao validne od strane jedne ugovorne strane i još na snazi, bit će priznati kao validni dokumenti od strane druge ugovorne strane, u svrhu obavljanja dogovorenog zračnog prometa, pod uvjetom da ovi certifikati i dozvole zadovoljavaju standarde koji su u najmanjoj mjeri jednaki ili su iznad minimalnih standarda koji su uspostavljeni u skladu sa Konvencijom.
2. Međutim, svaka ugovorna strana zadržava pravo da odbije da prizna validnost certifikata o kompetenciji, kao i dozvola, izdatih njenim državljanima ili vraćenih kao validne od strane druge ugovorne strane ili bilo koje druge države u svrhu prelijetanja njene vlastite teritorije.

Član 11.

Tarife

1. Ugovorne strane su suglasne u pogledu primjene režima kojim se odobravaju tarife u zemlji polaska, kao što je navedeno u odredbama ovog Člana.
2. Svaka ugovorna strana dozvolit će da svaki od odabranih zrakoplovnih prijevoznika odredi tarife za zračni promet na osnovu komercijalnih prilika na tržištu i na osnovu drugih relevantnih faktora, uključujući troškove rada i tarife drugih zrakoplovnih prijevoznika za svaku dionicu određenih linija.
3. Organi obje ugovorne strane nadležni za zračni promet odbit će da odobre tarife za zračni promet koji započinje na njihovim pojedinačnim teritorijama, ako su navedene tarife:

- a) nerazumno diskriminirajuće u cijeni i/ili uvjetima;
 - b) nerazumno visoke ili restriktivne, što je posljedica zloupotrebe dominantne pozicije i, samim tim, štete interesu korisnika;
 - c) neprirodno niske zbog, između ostalog, direktnog ili indirektnog uplitanja ili podrške vlade, što ima za cilj zaštitu zrakoplovnog prijevoznika o kojem je riječ.
4. Ako nadležna tijela ugovorne strane na čijoj teritoriji započinje promet, smatraju da tarifa nije u skladu sa principima navedenim u paragrafu (2) i traže intervenciju, o tome će odmah obavijestiti nadležna tijela druge ugovorne strane. Nadležni organi ugovorne strane na čijoj teritoriji započinje promet, mogu preduzeti jednostranu akciju kako bi spriječili uvođenje navedene tarife.
 5. Pri održavanju linije prema petoj slobodi prometnih prava, odabrani zrakoplovni prijevoznik neće imati dozvolu da naplaćuje tarife za uporedne kategorije koje su niže od tarifa koje primjenjuje bilo koji drugi zrakoplovni prijevoznik koji prometuje na toj liniji prema trećoj i/ili četvrtoj slobodi prometnih prava. Međutim, pri prometovanju na liniji prema petoj slobodi prometnih prava, odabrani zrakoplovni prijevoznik imat će pravo da uskladi tarife sa tarifama bilo kojeg drugog zrakoplovnog prijevoznika koji prometuje na toj određenoj liniji, a koji prometuje prema trećoj, četvrtoj ili petoj slobodi prometnih prava.
 6. Svaka ugovorna strana može tražiti registraciju tarifa koje se naplaćuju ili su predložene za naplatu u pravcu ili iz pravca njihove teritorije, kod mjerodavnih tijela ugovorne strane.
 7. Ako se traži njihova registracija, odabrani zrakoplovni prijevoznici dostavit će tarife najmanje trideset (30) dana prije predloženog dana stupanja na snagu, osim kada se, u posebnim slučajevima, mjerodavna tijela dogovore da skrate ovaj period.
 8. Odobrenje tarifa se može izdati ubrzano. Ako nijedna od zrakoplovnih vlasti nije izrazila svoje neslaganje u roku od petnaest (15) dana nakon dana podnošenja, u skladu sa paragrafom 7) ovog Člana, ove tarife će se smatrati usvojenim. U slučaju da se period za dostavljanje reducira kao što je navedeno u paragrafu 7) ovog Člana, shodno tome će se reducirati period u kojem se mora dostaviti neslaganje.
 9. Tarife uspostavljene u skladu sa odredbama ovog Člana ostat će na snazi sve do uspostavljanja novih tarifa.
 10. Odabrani zrakoplovni prijevoznici obje ugovorne strane ne mogu naplaćivati tarife drugačije od onih koje su uspostavljene u skladu sa odredbama ovog Člana.
 11. Mjerodavna tijela će se, kada god je to neophodno ili kada to zatraži bilo koja od strana, konzultovati u pogledu primjene ovog Člana i/ili tarifa koje primjenjuju odabrani zrakoplovni prijevoznici.

Član 12.
Kommercijalne aktivnosti

1. Odabrani zrakoplovni prijevoznici svake ugovorne strane imat će pravo da, na osnovu reciprociteta, održavaju na teritoriji druge ugovorne strane, kancelarije i predstavnike, kao i svoje komercijalno, operativno i tehničko osoblje u svrhu obavljanja zračnog prometa.
2. Potrebe za osobljem mogu, po izboru odabranih zrakoplovnih prijevoznika svake od ugovornih strana, biti zadovoljene ili iz reda njihovog vlastitog osoblja ili korištenjem službi drugih organizacija, kompanija ili zrakoplovnih prijevoznika koje djeluju na teritoriji druge ugovorne strane, i ovlaštene su da obavljaju svoje usluge na teritoriji te ugovorne strane.
3. Predstavnici i osoblje podlijegeat će zakonima i propisima koji su na snazi u drugoj ugovornoj strani, i bit će u skladu sa takvim zakonima i propisima:
 - a) Svaka ugovorna strana, na osnovu reciprociteta i uz minimalno kašnjenje, izdat će potrebne dozvole za rad, turističke vize ili druge slične dokumente predstavnicima i osoblju navedenom u paragrafu (1) ovog Člana; i
 - b) Obje ugovorne strane olakšat će i ubrzati obradu zahtjeva za izdavanjem radnih dozvola osoblju koje obavlja određene privremene zadatke.
4. Svaki odabrani zrakoplovni prijevoznik imat će pravo da se angažira u prodaji zračnog prometa na teritoriji druge ugovorne strane, direktno i, po svom nahođenju, preko svojih agenata. Svaki odabrani zrakoplovni prijevoznik imat će pravo da prodaje usluge prometa, i svaka osoba imat će pravo da kupuje te usluge u lokalnoj i bilo kojoj drugoj slobodno konvertovanoj valuti, u skladu sa državnim zakonima i propisima.

Član 13.
Transfer prihoda

Svaka ugovorna strana dat će svakom odabranom zrakoplovnom prijevozniku druge ugovorne strane, pravo da u bilo kojoj slobodno konvertovanoj valuti izvrši transfer viška prihoda, zarađen na njenoj teritoriji i preostao nakon uplaćenih rashoda. Ovakav transfer bit će obavljen prema zvaničnoj kursnoj listi koja je na snazi na dan podnošenja zahtjeva za izvršenje transfera od strane odabranog zrakoplovnog prijevoznika druge ugovorne strane i neće podlijevati naplatama, osim onih koje se normalno naplaćuju od strane banaka koje vrše ovu transakciju.

Član 14.

Dostava statističkih podataka

1. Mjerodavna tijela jedne ugovorne strane dostavljat će mjerodavnim tijelima druge ugovorne strane, na njihov zahtjev, periodične ili druge statističke izvještaje koji se mogu tražiti u svrhu revizije kapaciteta obezbjeđenog dogovorenim prometom koji obavljaju odabrani zrakoplovni prijevoznici ugovorne strane koja je prva spomenuta u ovom Članu. Ovakvi izvještaji sadržavat će sve informacije potrebne za određivanje obima prometa koji obavljaju ovi zrakoplovni prijevoznici, uključujući polaske i destinacije takvog prometa.
2. Svi dodatni statistički podaci koji se odnose na zračni promet, koje mogu zatražiti mjerodavna tijela jedne ugovorne strane, bit će razmotreni i usaglašeni između obje ugovorne strane.

Član 15.

Bezbjednost u zrakoplovstvu

1. U skladu sa svojim pravima i obavezama prema međunarodnom zakonu, ugovorne strane potvrđuju jedna drugoj svoju obavezu da štite sigurnost civilnog zrakoplovstva od akata nezakonitog djelovanja, te da ovo čini integralni dio ovog Sporazuma. Bez ograničenja uopćenosti njihovih prava i obaveza prema međunarodnom zakonu, ugovorne strane će naročito djelovati u skladu sa odredbama *Konvencije o napadima i nekim drugim aktima počinjenim na letjelicama*, koja je potpisana u Tokiju 14. septembra 1963. godine, *Konvencije o zabrani nezakonitog zauzimanja letjelice*, potpisanoj u Hagu 16. decembra 1970. godine, *Konvencije o zabrani nezakonitih akata protiv sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu*, potpisanoj u Montrealu 23. septembra 1971. njenim *Dodatni protokolom za suzbijanje nezakonitih akata nasilja u zračnim lukama koje se koriste u civilnom zrakoplovstvu*, potpisanoj u Montrealu 24. januara 1988. godine, kao i bilo koja druga multilateralna konvencija koja uređuje oblast zračnog prometa, a kojoj su pristupile ugovorne strane.
2. Ugovorne strane će, na zahtjev, osigurati jedna drugoj svu potrebnu pomoć u sprječavanju akata nezakonitog zauzimanja civilne letjelice i drugih nezakonitih akata protiv sigurnosti letjelica, njihove posade i putnika, zračnih luka i objekata za zračnu navigaciju i svih drugih oblika prijetnje sigurnosti i bezbjednosti u civilnom zrakoplovstvu.
3. Ugovorne strane, u svojim međusobnim odnosima, djelovat će u skladu sa odredbama o sigurnosti u zrakoplovstvu koje je uspostavila Međunarodna organizacija za civilno zrakoplovstvo i odredila ih kao Aneксе Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu do one mjere do koje su te

sigurnosne odredbe primjenjive u zemljama ugovornim stranama; njima će se tražiti da operatori na letjelicama u zemljama u kojima su letjelice registrirane, ili operatori na letjelicama koji imaju osnovno poslovno sjedište ili stalni boravak na njihovoj teritoriji, i operatori u zračnim lukama na njihovoj teritoriji, djeluju u skladu sa ovakvim odredbama o sigurnosti u zrakoplovstvu.

4. Svaka ugovorna strana se slaže da se od takvih operatora na letjelicama može tražiti da poštuju odredbe o sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu koje su navedene u paragrafu 3. ovog Člana, a odnose se na ulazak, boravak ili napuštanje teritorije druge ugovorne strane. Svaka ugovorna strana će, također, uzeti u obzir svaki zahtjev koji dolazi od druge ugovorne strane a odnosi se na realne specijalne mjere sigurnosti, kako bi se tretirala određena opasnost. Svaka ugovorna strana osigurat će da se adekvatne mjere efikasno primjenjuju na njenoj teritoriji kako bi se zaštitila letjelica i izvršila inspekcija putnika, posade, prenosivih artikala, prtljaga, tereta i zrakoplovnih zaliha prije i u toku ukrcavanja putnika i utovarivanja tereta i da su ove mjere prilagođene tako da adekvatno odgovore na porast opasnosti..
5. Kada se dogodi neki incident ili prijetnja u vidu nelegalnog oduzimanja civilne letjelice, ili neki drugi kriminalni akt protiv sigurnosti letjelice, njenih putnika i posade, zračnih luka ili objekata za zračnu navigaciju, ugovorne strane pomagat će jedna drugoj olakšavajući komunikaciju i druge odgovarajuće mjere, u namjeri brzog i sigurnog prekida ovakvog incidenta ili prijetnje.
6. Kada ugovorna strana ima opravdane osnove da vjeruje da je druga ugovorna strana odstupila od odredaba ovog Člana o sigurnosti u zrakoplovstvu, prva ugovorna strana može zatražiti hitne konzultacije sa drugom ugovornom stranom. Ove konzultacije održat će se sedam (7) dana nakon dana podnošenja zahtjeva.

Član 16.

Bezbjednost odvijanja letačkih operacija

1. Svaka ugovorna strana može zatražiti konzultacije u bilo koje vrijeme ako se iste tiču standarda sigurnosti u bilo kojoj oblasti koja je u vezi sa posadom, letjelicom ili njihovim radom koji sprovodi druga ugovorna strana. Ovakve konzultacije održat će se u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja zahtjeva.
2. Ako, nakon ovih konzultacija, jedna ugovorna strana otkrije da druga ugovorna strana, u bilo kojoj oblasti, ne održava i ne sprovodi efikasno sigurnosne standarde, koji su u najmanju ruku jednaki minimalnim standardima uspostavljenim u isto vrijeme u skladu sa Konvencijom, prva ugovorna strana obavijestit će drugu ugovornu stranu o ovim otkrićima i koracima koji se smatraju neophodnim kako bi se postigao minimum usklađenosti sa standardima, i druga ugovorna strana preduzet će odgovarajuće korektivne mjere. Neuspjeh druge ugovorne strane da

preduzme odgovarajuće mjere u roku od petnaest (15) dana smatrat će se osnovom za primjenu Člana 5. ovog Sporazuma (Poništenje ili suspenzija dozvola za rad).

3. Bez obzira na obaveze spomenute u Članu 33. Konvencije, dogovoreno je da svaka letjelica koju koristi odabrani zrakoplovni prijevoznik ili prijevoznici jedne ugovorne strane u dogovorenom prometu ka teritoriji ili od teritorije druge ugovorne strane može, dok je na teritoriji druge ugovorne strane, biti predmet ispitivanja od strane ovlaštenih predstavnika druge ugovorne strane, u letjelici i oko nje, radi provjere validnosti dokumenata letjelice i posade i samog evidentnog stanja u kojem je letjelica i njena oprema (u ovom Članu se to naziva "inspekcijom na rampi"), pod uvjetom da ovo ne dovodi do nerazumnog kašnjenja ili ometanja posade i osoblja na terenu.
4. Ako ovakve "inspekcije na rampi" ili serija istih dovode do:
 - a) ozbiljnih sumnji da letjelica ili rad letjelice nisu u skladu sa minimalnim standardima uspostavljenim, u to vrijeme, u skladu sa Konvencijom, ili
 - b) ozbiljnih sumnji da postoji nedostatak efikasnog održavanja i primjena sigurnosnih standarda uspostavljenih istovremeno u skladu sa Konvencijom,ugovorna strana koja vrši inspekciju, u svrhu Člana 33. Konvencije, bit će slobodna da zaključi da zahtjevi prema kojima su izdati certifikati ili dozvole o letjelici ili posadi letjelice, nisu izdati ili ponovo vraćeni kao validni, ili da zahtjevi prema kojima letjelica operira, nisu jednaki niti su iznad minimalnih standarda uspostavljenih u skladu sa Konvencijom.
5. U slučaju da predstavnici jednog ili više zrakoplovnih prijevoznika jedne ugovorne strane odbiju pristup letjelici u svrhu izvršenja "inspekcije na rampi" na letjelici koju ti zrakoplovni prijevoznici jedne ugovorne strane koriste, u skladu sa paragrafom 3) ovog Člana, druga ugovorna strana bit će slobodna da zaključi da su razlog tome ozbiljne sumnje one vrste koje su navedene u paragrafu 4) ovog Člana, te da donese zaključke u skladu sa sadržajem tog paragrafa.
6. Svaka ugovorna strana zadržava pravo da suspendira ili promijeni dozvolu za rad zrakoplovnih prijevoznika ili prijevoznicima druge ugovorne strane odmah nakon situacije gdje prva ugovorna strana zaključuje, bilo kao rezultat "inspekcije na rampi", serije istih, zabrani pristupa radi "inspekcije na rampi", konzultacija ili slično, da je neposredna i hitna akcija ključna za sigurnost rada letjelice.
7. Svaka aktivnost jedne ugovorne strane u skladu sa paragrafima 2) i 6) ovog Člana bit će prekinuta onog trenutka kad nestane osnova za njihovo preduzimanje.

Član 17.

Konzultacije

1. U duhu bliske saradnje, mjerodavna tijela zračnog prometa Ugovornih strana međusobno će konzultovati jedni druge s vremena na vrijeme s ciljem omogućavanja primjene i zadovoljavajućeg provođenja odredaba Sporazuma.
2. Takve konzultacije započet će u okviru perioda od šezdeset (60) dana od dana primanja pisanog zahtjeva, osim ukoliko se Ugovorne strane drugačije ne dogovore.

Član 18.

Izmjene

1. Ukoliko bilo koja ugovorna strana smatra da je poželjno da napravi izmjene bilo koje od odredaba ovog Sporazuma, ona može da zahtijeva konzultacije s drugom ugovornom stranom. Konzultacije se mogu sprovesti između tijela mjerodavnih za zračni promet kroz diskusiju ili prepisku i započet će u okviru perioda od šezdeset (60) dana od dana podnošenja zahtjeva. Sve dogovorene izmjene stupit će na snagu u trenutku kada razmjenom nota između ugovornih strana budu potvrđene.
2. Izmjene Aneksa ovog Sporazuma mogu se postići dogovorom između mjerodavnih tijela ugovornih strana za zračni promet. Takve izmjene se mogu privremeno primjenjivati od dana kada su ih mjerodavna tijela zračnog prometa ugovornih strana zajednički ustanovile i stupit će na snagu u trenutku kada razmjenom primjedbi između ugovornih strana budu potvrđene.

Član 19.

Razrešenje sukoba

1. Ako dođe do bilo kakvog spora između ugovornih strana, ugovorne strane će na prvom mjestu pokušati da ovaj spor riješe pregovorima.
2. Ako ugovorne strane ne uspiju da postignu sporazum u pogledu spora, mogu ga dostaviti određenoj osobi ili tijelu o kojem će se dogovoriti ili, na zahtjev bilo koje od ugovornih strana, dostaviti ga na uvid i odluku tribunalu sastavljenom od tri arbitra, koji će biti konstituiran na sljedeći način:
 - a) U roku od trideset (30) dana od dana podnošenja zahtjeva za arbitražom, svaka ugovorna strana imenovat će po jednog arbitra. Državljanin treće države, koji će imati svojstvo predsjednika tribunala, bit će imenovan kao treći arbitar sporazumom između dvojice arbitara u roku od šezdeset (60) dana nakon imenovanja drugog arbitra;

- b) Ako u vremenskom roku navedenom gore ne dođe do imenovanja, svaka od ugovornih strana može tražiti od predsjednika Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo da izvrši potrebna imenovanja u roku od trideset (30) dana. Ako je predsjednik državljanin jedne od ugovornih strana, prvi njegov zamjenik koji nije diskvalificiran po ovom osnovu, izvršit će ova imenovanja.
3. Osim ako se drugačije dogovore ugovorne strane, tribunal će odrediti granice svoje nadležnosti u skladu sa ovim Sporazumom i uspostaviti svoja vlastita proceduralna pravila. Tribunal, jednom formiran, može predložiti privremene olakšavajuće mjere u očekivanju njegove finalne odluke. Prema direktivi tribunala, ili na zahtjev jedne od ugovornih strana, radi određenja preciznih pitanja za koje će se donositi arbitražna odluka i specifikiranih procedura koje će se slijediti, konferencija će biti održana najkasnije 15 dana od dana punog konstituiranja tribunala.
 4. Osim ako se ugovorne strane drugačije dogovore, ili ako tako odredi tribunal, svaka od ugovornih strana dostavit će memorandum 45 dana nakon punog konstituiranja tribunala. Odgovori će uslijediti 60 dana nakon toga. Tribunal će održati raspravu na zahtjev bilo koje od ugovornih strana, ili na svoju vlastitu inicijativu u roku od trideset (30) dana nakon pravovremeno pristiglih odgovora.
 5. Tribunal će pokušati da da pismenu odluku u roku od 30 dana nakon završetka rasprave ili, ako rasprava nije održana, 30 dana nakon dostavljanja oba odgovora. Odluka će biti donesena većinskim glasanjem.
 6. Ugovorne strane mogu dostaviti zahtjeve za pojašnjenje odluke 15 dana nakon što je ista primljena i takvo pojašnjenje bit će dato 15 dana nakon takvog zahtjeva.
 7. Odluke tribunala će biti obavezujuće za ugovorne strane.
 8. Svaka ugovorna strana snosit će troškove arbitra kojeg je imenovala. Ostali troškovi tribunala će se jednako podijeliti između ugovornih strana, uključujući troškove koje napravi predsjednik ili zamjenik predsjednika Vijeća Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo u implementiranju procedure iz paragrafa 2b ovog Člana.

Član 20.

Poništenje

1. Svaka ugovorna strana može, u bilo koje vrijeme, dati pismenu obavijest putem diplomatskih kanala drugoj ugovornoj strani o svojoj odluci da poništava ovaj Sporazum. Ovakva obavijest bit će istovremeno dostavljeno Međunarodnoj organizaciji za civilno zrakoplovstvo.

2. Sporazum će biti poništen dvanaest (12) mjeseci nakon datuma prijema obavijesti od druge ugovorne strane, osim ako se obavijest o poništavanju Sporazuma sporazumno ne povuče prije isteka ovog roka.
3. U odsustvu povratne informacije od druge ugovorne strane o primljenoj obavijesti, smatrat će se da je obavijest stigla četrnaest (14) dana nakon što je Međunarodna organizacija za civilno zrakoplovstvo zaprimila istu obavijest.

Član 21.

Registracija kod ICAO-a

Ovaj Sporazum i svaka naredna izmjena istog, bit će registrirana kod Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo (ICAO).

Član 22.

Multilateralne konvencije

U slučaju zaključenja bilo koje opće multilateralne konvencije koja se odnosi na zračni promet a koja time postaje obavezujuća za obje ugovorne strane, odredbe te konvencije će imati prevagu u odnosu na uvjete navedene u ovom Sporazumu, onda kada postoje suprotnosti između njih. Konsultacije se mogu održati u skladu sa Članom 17 ovog Sporazuma, sa ciljem određivanja u kojoj mjeri odredbe multilateralne konvencije utiču na ovaj Sporazum.

Član 23.

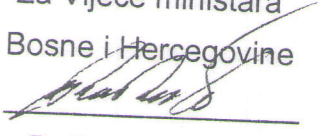
Stupanje na snagu

1. Ovaj Sporazum i njegovi aneksi primjenjivat će se privremeno od dana potpisivanja.
2. Ovaj Sporazum stupit će definitivno na snagu na dan razmjene nota putem diplomatskih kanala, kojima se potvrđuje da je isti odobren u skladu sa konstitutivnim procedurama u obje ugovorne strane.

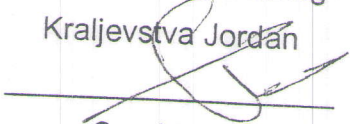
Potpisano u Amanu, dana 10 aprila 2006., u dva originalna primjerka, službenim jezicima Bosne i Hercegovine: bosanskom, srpskom i hrvatskom, na arapskom, i na engleskom jeziku, od kojih je svaka verzija podjednako vjerodostojna.

U slučaju neslaganja pri interpretaciji, prevladat će verzija na engleskom jeziku.

Za Vijeće ministara
Bosne i Hercegovine

Dr Branko Dokić

Za Vladu Hašemitskog
Kraljevstva Jordan

Saud Nseirat

A N E K S
RASPORED LINIJA

A –Odabrani zrakoplovni prijevoznici Bosne i Hercegovine bit će ovlašteni da obavljaju redovni zračni promet u oba pravca, na linijama dogovorenim na sljedeći način:

Tačke u BiH	Međutačke	Tačke u Jordanu	Tačke izvan
Bilo koja tačka	Bilo koja tačka	Bilo koja tačka	Bilo koja tačka

B - Odabrani zrakoplovni prijevoznici Hašemitskog Kraljevstva Jordan bit će ovlašteni da obavljaju redovni zračni promet u oba pravca, na linijama dogovorenim na sljedeći način:

Tačke u Jordanu	Međutačke	Tačke u BiH	Tačke izvan
Bilo koja tačka	Bilo koja tačka	Bilo koja tačka	Bilo koja tačka

Napomene:

1. Odabrani zrakoplovni prijevoznici bilo koje od ugovornih strana mogu izostaviti bilo koju tačku ili tačke na određenim linijama na jednom ili više letova, pod uvjetom da su polazna tačka ili tačka dolaska na teritoriji te ugovorne strane.
2. Mjerodavna tijela svake od ugovornih strana odredit će međutačke ili tačke izvan i o tome obavijestiti mjerodavna tijela druge ugovorne strane, nakon konzultacija sa odabranim zrakoplovnim prijevoznicima, a prije početka operacija.
3. Odabrani zrakoplovni prijevoznici svake ugovorne strane mogu opsluživati međutačke ili tačke izvan bez korištenja pete slobode prometnih prava.
4. U obavljanju zračnog prometa na određenim linijama, bilo koji odabrani zrakoplovni prijevoznik jedne ugovorne strane može ući u aranžmane razmjene kodova ili blokiranja prostora sa:
 - a) zrakoplovnim prijevoznikom ili prijevoznicima druge ugovorne strane;
 - b) zrakoplovnim prijevoznikom ili prijevoznicima treće strane. U slučaju da ta treća strana ovlasti ili dozvoli uporedne aranžmane između zrakoplovnih prijevoznika druge ugovorne strane i ostalih prijevoznika na linijama od te

treće strane i preko nje, mjerodavna tijela zainteresirane ugovorne strane imaju pravo da ne prihvate takve aranžmane.

5. Gore navedene odredbe koje se odnose na razmjenu kodova sa trećom stranom podliježu uvjetima u kojima su zrakoplovni prijevoznici u takvim aranžmanima:
 - a) Dobili odobrenje od mjerodavnih tijela ugovorne strane i zadovoljavaju zahtjeve koji se primjenjuju u takvim aranžmanima,
 - b) Zadržavaju podvučena prometna prava i zadovoljavaju principe ovog Sporazuma,
 - c) Dostavljaju potrošačima odgovarajuće informacije koje se tiču aranžmana razmjene kodova i blokiranja prostora.